TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO, SULO SYVÄNEN, ADOLPH SALMI, ALEX SEVO, A. B. MÄKELÄ.

TOVERI
(THE COMRADE)
The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.
ANTTI J. PARTAN, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuolemanilmotukset $1.50 kerta ja muistovärsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset $1.00 kerta, halutaantietoja nimenmuutto-ilmotukset 50c kerta, naimailmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset sopimuksen mukaan. Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.
TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta..$5.50 6 kuukautta..$3.00
3 kuukautta... $1.60 1 kuukausi... .60
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta..$8.00 6 kuukautta..$4.25

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year.....$5.50 Six months.....$3.00
Three months..$1.60 One month..... .60

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa. Telefooni: konttori 365, toimitus 832.

Muuan suurmerkityksellinen tehtävämme.

Työväenliikkeen tehtävät käyvät sitä moninaisemmiksi, mitä enemmän liike vaurastuu ja luokkaristiriidat porvariston ja työväestön välillä käyvät selvemmiksi. Mitä vaikeammaksi käy työläisten asema, sitä lukuisemmilla eri aloilla kaipaa se avustusta ja tukea, etsien sitä kaikkialta mistä vain suinkin luulee saavansa.

Seurauksena siitä on kaikenlaisten avustusyrityksien alkaminen työväenliikkeen nimessä, useinkaan joutamatta ollenkaan harkitsemaan, miten ne luonteeltaan soveltuvat työväenliikkeen luonteeseen; ovatko ne luokkaliikkeen oleellisia osia, vai ovatko ne ainoastaan epätoivoisia yrityksiä kapitalistisen kilpataistelun avulla päästä hiukan "paremmalle puolelle", kuten sanotaan.

Yksi sellainen liike, jolla työväestö pyrkii elinehtojansa huojentamaan, on osuustoiminta-liike. Vaikka osuusliikettä ei voidakaan selittää nykypäivien synnyttämäksi, niin sen keskuudessa sittenkin tapahtuu enemmän epätoivoisia kilpajuoksuyrityksiä kapitalististen liikkeenharjottajien rinnalla, kuin työväenliikkeen missään muussa osassa. Sen luonne — ollessaan tuotteiden välityksessä — tekee sen tavallaan pakosta kapitalististen liikeyritysten kanssa kilpailevaksi liikkeeksi.

Ja kuitenkaan ei sen saa sellainen olla sen sanan puhtaasti kirjaimellisessa merkityksessä.

Osuusliikkeen menestyminen ei saa riippua yksinomaan, eipä edes pääasiallisestikaan, siitä miten se kykenee kilpailemaan voittojen hankinnassa jonkun yksityisen liikkeen kanssa. Sen tehtävänä, näet, ei saisi olla voittojen hankinta, vaan jäsenistönsä palvelus ja **sen kasvattaminen tietoiseksi työväenliikkeen tehtävistä.**

Osuusliikkeen perustaminen kauppaliikkeeksi on tykkänään toista kuin sen perustaminen työväenliikkeen oleelliseksi osaksi. Ja kuitenkin voi se työväenliikkeen oleellisena osana palvella työväestöä kauppaliikkeenäkin paremmin kuin pelkkänä porvarillisena kauppaliikkeenä, jonka vuosivoitot koetetaan saada mahdollisimman korkeiksi.

Tunnettu puoluetoveri ja osuusliikkeen toimitsija, Duncan McDonald, kirjottaa The Co-operative Consumer'in tämän kuun numerossa osuusliikkeen **vaikeuksista**, esittäen lukuisia syitä siihen miksi niin monet osuusliikkeet epäonnistuvat. Pääoman puute, liikekokemuksen puute, osuustoiminnan periaatteiden tuntemattomuus, tilinpitojärjestelmän puute, jne. ovat niitä syitä joita hän luettelee, mutta hän yhdistää ne sitten kaikki yhteen: **osuustoiminnan periaatteiden tuntemattomuus** ja lauhuu: "Jos osuustoiminnan periaatteet tunnettaisiin täydellisesti ja jokainen osuusliikkeen jäsen kasvatettaisiin käsittämään ne kaikin puolin, niin kaikki muut vaikeudet ratkeaisivat ihan itsestään."

Se sisältääkin "koko totuuden", kuten sanotaan. Jos työväenliikkeen periaatteet olisivat kaikilla sen jäsenillä täydellisesti selvillä, niin yhteiskunnallisen kysymyksen ratkaisu ei tuntuisi ollenkaan vaikealta, päinvastoin se olisi mitä yksinkertaisin asia mailmassa.

Puhuaksemme osuusliikkeen periaatteista — koska niistä puhuminen on herännyt päiväjärjestykseen lännelläkin, liikkeen yleisestä heikkoudesta täällä huolimatta — täytyy panna merkille sen, että verrattain harvoissa tapauksissa käsittävät osuuskuntien johtajatkaan, puhumattakaan niiden jäsenistöstä, mikä on osuusliikkeen periaate. Hetkellisen innostuksen valtaamana on perustettu liike ja sen nimeksi asetettu vaistomaisesti osuusliike, mutta tuskin yhtään osuustoimintaa selostavaa puhetta on pidetty edes alkajaisissa, puhumattakaan siitä, että olisi jatkuvasti pantu toimeen iltamia joissa olisi selostettu osuusliikettä työväenliikkeen oleellisena osana, eikä vain kauppaliikkeenä.

Kasvatustyö on työväenliikkeen tärkein tehtävä, olipa sitten kysymyksessä osuustoiminta unionistinen toiminta tai sosialistinen toiminta. Ilman sitä se on sannalle rakentamista, kuten niin monet epäonnistuneet yritykset näillä kolmella työväenliikkeen toimihaaralla osottavat. Sosialistipuolue ei saavuta pysyväistä menestystä suurilla lupauksilla, vaan perusteellisilla ja jatkuvilla selityksillä siitä miksi työväestö voi käyttää ainoastaan omaa liikettään vapautumistaistelussaan. Ja samalla tavalla on unionistisen liikkeen laita. Jos se lupailee korkeita palkkoja ja kaikenlaista hyvää työväestölle, tekemättä selväksi sitä, että liike itse asiassa ei ole mitään muuta kuin yhdistyneitten työläisten liikettä, jotka voivat käyttää sitä hyväkseen sikäli kuin ymmärtävät, niin se jää vieraaksi voimaksi, jonka apuun eilen luottaneet työläiset saattavat tänään katkerasti kirota sitä.

Ja toisin ei voi olla osuustoiminnankaan laita. Kauppaliikkeenä se saattaa menestyä, tuottaa voittoa ja tehdä suurta liikettä, mutta silti sen merkitys työväenliikkeenä ei ole nollaa korkeampi. Jos sen kautta luvataan alentaa elintarpeitten hintoja ja yhtäkkiä ratkaista koko yhteiskunnallinen kysymys, kuten valitettavasti usein tehdään, niin pettymys seuraa ennen kuin luullaankaan, sillä elintarpeitten hintoja ei osuusliike noin vain kykene laskemaan kapitalistisen järjestelmän vallitessa. Sen täytyy ensin kyetä selittämään, miksi elintarpeet yleisesti ovat kalliita ja silloin haihtuvat pian päistä sellaiset haaveet, että niiden hintoja korottelevat mielivaltaisesti jonkun määrätyn paikkakunnan kauppiaat, ja että osuusliike kykenee laskemaan niitä miten haluaa ja pakottamaan toiset joko seuraamaan esimerkkiä tai luopumaan kilpailusta. Paljon on selittämistä siinäkin, miksi kaikenlaisten vastuksien kanssa taistelevat osuusliikkeet ovat useissa tapauksissa pakotettuja ottamaan korkeampiakin hintoja kuin yksityiskauppiaat, sekä miksi sittenkin vielä työläisille on edullisempaa kannattaa osuusliikettä kuin yksityisten liikettä.

Mutta sellainen selitys käy järkeen menevässti päinsä vain siilä että käsitetään osuusliike työväenliikkeen osaksi, eikä vain pelkäksi kauppaliikkeeksi.

Junkkerikätyreiden häväistysjuttuja

Näkevät junkkerivastaisia rahastoja.

"Meiltä on tiedusteltu", (!) kertoo Päivälehti, "onko siinä huhussa perää... että tänne Amerikaan olisi suomalaisille sosialisteille saapunut Siperian kautta rahoja, joita Suomen bolshevikit varastivat Suomen valtiopankista ja Pietarin pankeista, joissa niitä liikeyhteyttä varten säilytettiin ja niitä, joita varastettiin ja pakkoluovutettiin yksityisiltä, kaikkiaan useita satoja miljoonia markkoja."

Santarmilehti vastaa tähän itse tekemäänsä kysymykseen, että kyllä siinä huhussa voisi olla peräkin.

Siinä viimeinen tämän roskaisen leirin keksinnöitä.

Lehti kertoo edelleen, että näitä muka saapuneita rahoja käytetään Suomen takasin vallottamiseksi sen nykyisiltä mekastajilta ja etukäteen jo julistaa kaiserillisen hovisurun olettamuksensa perusteella.

Tämän yhteydessä pyydämme ensiksi merkitä mieliin, että Suomen valtiopankit rosvosivat ne tunnetut pankkivarkaat, jotka sitten, livistettyään Vaasaan pakoon, muodostivat siellä "hallituksen", joka kauppasi koko maata kenelle tahansa, jolla vain oli joutilaita pistimiä tarjottavana vastapalkkioksi. Tämä palvelus sitten maksettiin varastetuilla rahoilla. Köyhälistöhallitus oli niin tukalassa rahallisessa asemassa, että sen oli lyötävä omaa rahaa tai paremminkin rahavastiketta sekoitetusta metallista, Suomen Pankin kultavarastot kun olivat Vaasassa Svinhufvud & Co:n muodostaman pankkivarasjoukkueen huostassa.

Uutteruudella, josta se tulee saamaan rautaristin, yrittää Päivälehti värkätä juttuja, joiden sisältö on niin naurettava ja kömpelö, ettei terveellä aivokoneistolla varustettu ihminen viitsi tuhlata niille edes sääliänsä.

Me tiedämme, että on toivotonta työtä lähteä vaatimaan selityksiä tältä lehdeltä. Kun vuosikymmenenkin ajan yhtämittaisesti, joskaan ei johdonmukaisesti, valehtelee, vääristelee ja vilpistelee, ei oikeudentunnosta ja rehellisyydestä ole jälkeäkään jäljellä.

Tuollaiset kirjotukset tarkottavat tehdä palveluksia Suomen lahtareille. Surkuteltavissa aivoissa, joissa nuo häväistyssepustukset syntyvät, kiertelee vain yksi selvä ajatus: yrittää jollain alhaisella, jollain maseutavaa alhaisuutta osottavalla konnantyöllä tahria niiden minetta, jotka uskalsivat elämänsä Suomen vapauden ja itsenäisyyden puolesta. Europalaisissa lehdissä, ja etupäässä ja ennenkaikkea saksankielisissä; valuu yhtenä lokavirtana vapaudentaistelijain likainen parjaus. Meillä olisi asiallinen syy kysyä: kenen rahoilla sitä ylläpidetään? Mistä hersyy se kultavuo, joka valaa innostusta näiden pyövelinapulaisten mieliin? Voisimme edelleen kysyä: Mistä esim. "Finland Constitutional League" lypsää rahallisen elinvoimansa? Ja niin edespäin. Eivätkö nuo jutut punakaartilaisten tähän maahan lähettämistä rahoista ole juuri eräänkaltainen väliverho, jonka laskoksiin peitetään ne likaiset lähteet, joista heruu elinvoimaa kätyrityölle?

Nykyaika suo santarmeille tilaisuuden, tekemällä valapattoisia uskollisuudenvaloja puolelle jos toisellekin, kalastella likaisessa vedessä. Nyt, jos koskaan, he yrittävät toteuttaa rakkaan unelmansa, saada sosialistinen liike epäluulonalaiseksi.

Mutta siinä pähkinässä ovat pystyvämpienkin roistojen hampaat tylsyneet. Ja Päivälehti on sentään vain piskuinen junkkerien piharakki, jonka haukkuminen ei myrskypilven suuntaa muuta. Lehden ajattelevien lukijain mielissä herättää syvää inhoa mokoma rikoksellisuuden äitelämpiä lokeroita lähentelevä konnuus, jota ei selitä muu kuin sammumaton viha kaikkea sitä kohtaan, joka pyrkii vapauteen ja itsenäisyyteen.

Me toivomme, että nämä naamioidut roistot paljastetaan ja kiskotaan päivänvaloon heidän salajuonensa tässä maassa ja muualla, joita he yrittävät peitellä keksimällä toinen toistaan tökerömpiä ja kaikessa roistomaisuudessaan typeriä juttuja vapaudentaistelijoista. — Työm.

MAILMANKATSOMUKSIA

NEUVOKAS MIES

teki äskettäin itsemurhan Melbournessa Austraaliassa. Kun hänellä ei ollut pyssyä, pisti hän patruunan löytämäänsä messinkiputken palaseen, asetti putken rintaansa vasten painoi naulan kärjen nalliin ja vasaralla löi naulan kantaan. Hän kuoli silmänräpäyksessä. Mutta olisi niin neuvokkaan miehen luullut pystyvän elämäänkin jollain keinolla.

- - -

OMITUINEN RAKKAUSTRAGEDIA.

Luonnontieteilijä Horace Hutchinson kertoo tarinan pienessä koristeellista tarkotusta varten laitetussa lammikossa eläneistä hauesta ja joutsenesta, joista tuli hyvät ystävät keskenään. Milloin ikinä joutsen lähti uiskentelemaan, ui hauki uskollisesti sen rinnalla. Joutsenen noustua rannalle, hauki tietenkään ei voinut sitä seurata, vaan odotteli lähellä rantaa, uiden murheellisen ja hajamielisen näköisenä edestakaisin kunnes joutsen taas laskeutui veteen. Joutsenen puolelta ei varmuudella huomattu mitään erikoisia kiintymyksen merkkejä ennenkuin hauki kuoli. Silloin joutsen niin murehti, että alkoi kitumaan ja ennen pitkää kuoli itsekin.

- - -

RAPARPERI

on varmojen tietojen mukaan ollut tunnettu viljelyskasvina yli neljäsataa vuotta. Mikäli tiedetään, on sitä ensiksi viljelty Marokon ja Algerian valkoisten muurien ympäröimissä puutarhoissa hedelmäpuiden, kukkasien ja suihkulähteiden tienoilla. Siellä maurilaiset sen toivat Espanjaan ja noin 200 vuotta myöhemmin se sieltä kulkeutui Englantiin y. m. pohjos-Europan maihin. Siirtolaiset sen sittemmin toivat Amerikkaan. Ensimältä raparperitippoja käytettiin lääkkeenä, sitte siitä keitettiin suosittua kastiketta ja vihdoin ruvettiin käyttämään hedelmien vastikkeena kevätkesällä, jolloin hedelmiä ei vielä ole saatavissa.

- - -

LOUKATTU SAKSALAINEN VIATTOMUUS.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Sept. 24, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Eräs E. J. Riggs on New Yorkin Sun lehdelle lähettänyt seuraavan lyhyen, mutta sattuvan kirjeen saksalaisten vetoamisesta kansainvälisiin sotasääntöihin: "Kun luin lehdestän ne, että saksalaiset sanomalehdet valittavat amerikkalaisten sotamiesten käyttävän haulikoita, johtui mieleeni muuan 'kortti-hai', jonka tapasin Leadvillessä v. 1879. Hän oli kähveltänyt pakasta varmat voittokortit loppuiskua varten ja pistänyt ne saapasvarteensa. Vihdoin oli pöydässä hänen mielestään kyllin iso "pesä", johon hänkin uskalsi seteli tukkunsa; aikoen vaihtaa itselleen ne pilottamansa voittokortit, hän tunnusteli saapasvarttaan, mutta huomasi, että kortit olikin sieltä viety. 'Malttakaas!' hän huusi, 'minä en tulekaan tähän peliin — tässä tehdään vääryyttä'."

- - -

"Vaimoja, joita minulla on ollut."

Useat miehistä seilailevat rakkauden siintävällä ja salaperäisellä selällä, haaveillen onnesta, jota sydän käpysensä kanssa saisi nauttia, mutta harvat uskaltavat ajaa avioliiton rantakarikolle niin monta kertaa kuin kuuluisa näyttelijä Nat Goodwin. Hän kirjottaa "Näyttelijäin kirja" lehdessä purjehduksistaan seuraavaa:

"Vaimoja, joita minulla on ollut:

"Minun ensimäinen vaimoni, Eliza Weathersby, oli enkeli. Hän oli vaimo, joka oli hellä ja lempeä minulle (Hän kuoli.)

"Minun toinen vaimoni oli Nellie Baker Pease, hän oli tyhmä, ilkeä nainen. (Hän sai avioeron.)

"Minun kolmas vaimoni oli Maxine Elliot. Hän kutsui minun ystäväni sivistymättömiksi raakalaisiksi. (Hän sai avioeron.)

"Minun neljäs vaimoni oli kaunis pikkuelento, Edna Goodrich. (Hän sai avioeron.)

"Minun viides vaimoni, Margaret Moreland, oli kaikki naista. (Hän sai avioeron.)

(Minun kuudes ??????—)"

Nat Goodwin on 60 vuoden ikäinen. Hän sai viimeisestä vaimostaan eron viime kuussa. Tuomari Tompkins vapautti Margaret Morelandin hänestä.

"Miksi vastustaa naisen taitoa," sanoi Nat viime maaliskuulla, kun vedes vaimo nosti avioerojutun. Hän tietää kokemuksesta, että naista on turha vastustaa.

Sanomalehden kirjeenvaihtajille sanoi Nat, kun he kyselivät aikooko hän vielä naimisiin? "Mies, jolla on sellainen ennätys naimiskaupoissa, ei voi sanoa, että ei koskaan enää," joten Nat päättäen Nat aikoo purjehtia uudelleen rakkauden kelluvilla laineilla ja ajaa avioliiton rantakarille.

Viides vaimo sanoikin avioeroa vaatiessaan, että eräs ruskeatukkainen kaunotar ryösti Nat'in rakkauden häneltä.

Avioliitto on pyhä laitos, pappien mielestä, sillä raamatussa sanotaan: "Mitä jumala on yhdistänyt, sitä ei ihmisten pidä erottaman," joten Nat paralla on jumalan edessä viisi vaimoa ja toisia tulee, sillä papit eivät ole kieltäytyneet vihkasemasta hänelle uusia. — Raiv.

- - -

EI TUNTENUT HIENOSTON TAPOJA.

Eräällä ylhäissukuisella rouvalla oli tapana silloin tällöin ajella hienojen tuttaviensa luokse. Mutta koska hänellä vaivasi ankara leini, ei hän itse noussut autosta, vaan antoi käyntikortti-lippaansa ajurilleen, joka sitte kuhunkin taloon jätti niin monta korttia kuin rouva kulloinkin määräsi.

Kerran sellaiselle matkalle lähtiessään rouva vasta autoon päästyä ja saatuansa kolottavat raajansa mukavaan asentoon, huomasi unlottaneensa käyntikortit.

"John," sanoi hän autonajajalleen joka oli äsken tullut palvelukseen ja yleensäkin näytti vähän tökeröltä mieheltä. "Minulta unhottuivat kortit aamupöydälleni. Käyppäs nouta massa ne!"

Sinä päivänä sattuikin rouvalla olemaan paljo vierailuja tehtävänä. Vihdoin illan suussa pysäytti hän autonsa erään hienonhienon kreivin uhkean palatsin eteen.

"Vie tähän taloon kolme korttia John," kuului rouvan käsky, kun ajuri aukasi auton ovea, saadakseen määräyksiä.

John kynsäsi korvallistaan.

"Ei siitä nyt tainnut tulla mitään," hän mörähti.

"Eikö? Ja miksi ei?"

"Ei niistä ole enää kuin pata-ässä jälellä."

- - -

"Vapaus" — se amerikkalainen — rehottaa.

Duluthin poliisivirastoon käytiin ilmottamassa viime viikon keskiviikko-iltana, että Olli Kinkkonen-niminen suomalainen työläinen, joka asuu suomalaisessa majailuhuoneessa 127 South First Avenue East, oli aikasemmin illalla joutunut n. s. "vapauden ritarien" käsiin, jotka olivat kuljettaneet hänet Congdon puistoon ja siellä rääkänneet hänet näille "ritareille" ominaisella tavalla. "Ritarien" kerrotaan tässä tapauksessa panneen uhrinsa ankaran ristikuulustelun läpi ja sitten tervanneen ja höyhentäneen hänet.

Kinkkonen tavattiin majailuhuoneeltaan, jonne joukko "ritareita" ajoi automobiilillä. Uhri lähti heidän mukaansa kun hänelle ilmotettiin että häntä halutaan kuulustella paikallisen kutsuntalautakunnan edessä. "Ritarit" ajoivatkin uhrinsa sen sijaan Congdon puistoon, jossa rääkkäys pantiin toimeen.

Rääkkäys nähtävästi aiheutui siitä seikasta, että Kinkkonen muutama päivä sitten peruutti ensimäiset kansalaispaperinsa. "Ritarien" sanotaan keskiviikko-iltana käyneen etsimässä muitakin suomalaisia, jotka ovat viime päivinä palauttaneet ensimäiset kansalaispaperinsa, mutta, mikäli tiedetään, eivät saaneet muita käsiinsä kuin yllämainitun työläisen.

Järjestömme asioita

LÄNSIPIIRIN PUHUJAN MATKA WASHINGTONISSA.

Toveri A. Hautamäki alkaa matkansa Washingtonin valtiossa syyskuulla puhuen:

Everett	28—29 p.
Issaquah	30— 1 p. lokak.
New Castle	2— 3 p.
Poulsbo	4 p.
Pearson	5— 6 p.
Roslyn	8— 9 p.

S. s.-osastot, valmistakaa ohjelmat muta illatsuja ainakin yhdeksi puheillaksi, tov. Hautamäki suorittaa arvokkaan numeron ohjelmastanne.

Iltamatulot lankeavat länsipiirin agitatsionikassaan.

Toverillisesti:
Wash. Suom. Valtiokomitea.

Kansankirjeitä

WASHINGTON

Aberdeen

Bondi-varas kytketty. I. L. Edelstein, entinen seattlelainen panttilainaaja, vangittiin Seattlessa t. k. 19 p:nä, jolloin tunnusti varastaneensa Liberty bondeja, sotasäästömerkkejä, rahaa ja jalokiviä neljästä paikasta Grays Harborissa, viime elokuun 17 ja 19 päivän välillä. Kaikkiaan varasti hän noin 15,000 dollarin arvosta. Aberdeenistä Bridges & Bruenerin sekä Saginaw Timber Co:n kassakaapeista ja Hoquiamista Emerson & Morgan sekä Brewer'in kassakaapeista. Vangittaissa tunnusti E. tehneensä samansuuntaisia rosvouksia myöskin Seattlessa ja Spokanessa. Varastamansa bondit ja säästömerkit kuljetti hän Canadaan, jossa vaihetti ne canadalaisiin Victoria bondeihin.

Nousevatko palkat? Laivaveistämöiden työläiset ovat odotelleet sitä luvattua palkankorotusta joka piti alkaman elokuun 1 päivänä — mutta vielä tähän saakka kyllä turhaan. Komitea, joka tätä asiaa on ollut pohtimassa, ei kai vieläkään ole päässyt selville korottaisiko palkkoja vai ei, vaikka elämän tarpeiden hinnat nousevat joka ainoa viikko. Jo on menty sivu sen syyskuun 15 päivänkin, jolloin viimeistään piti julaistaman komitean lausunto sanotusta palkkaasiasta — mutta julkaisematta se jäi. Sen sijaan jaettiin Motor Ship veistämöllä valmiiksi painettuja lappuja, joissa tulee sen allekirjotettuansa lupaamaan tehdä työtä 6 päivää viikossa, 8 tuntia päivässä. Tämä toimenpide varmasti johtuu siitä, kun Portlandin ja Seattlen joillakin telakoilla työmiehet omalla luvallaan pitivät lauantain iltapäivän vapaana. — Minusta näytti siltä, että ainakin suuri osa miehiä allekirjotti lupauksen. Mitään hallituksen hommaa tämä lupausjuttu nähtävästi kyllä ei ole, koska lappu oli varustettu ainoastaan telakkafirman liikkeenhoitajan nimellä.

Vaatteita Ranskaan ja Belgiaan. Vaatteiden keräys Ranskan ja Belgian hädänalaisille on alussa. Jolla on vanhoja — ja kai uudetkin kelpaavat — niin ilmottakoon telefoonitse n:ro 448 niin ne käydään kotoa noutamassa.

Unionmies.

OREGON

Portland

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Sept. 23, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917)

Vapauslainan myynti on tärkein asia paikkakunnallamme nykyään; työpaikoilla työläisille pannaan määrä minkä summan edestä on itse kunkin ostettava. On paljon työläisiä, jotka omien raha-asioittensa takia eivät voi ostaa sitä summaa, joka määrätään työnteettäjäin taholta, vaan ovat määränneet itsekukin sen ja sen summan minkä he voivat ostaa, mutta ei ole kelvannut työläisten tarjooma määrä. Ei ole otettu ollenkaan huomioon Sentakia on kuulemma jo joitakin ajettu pois työpaikoista. Luulisi, että on oikeus ja kohtuus että työläiset itse määräävät minkä summan he voivat ostaa etenkin kun on kysymyksessä vapaachtoinen laina, eikä mikään väkipakkonen.

Osaston kokouksessa t. k. 19 p:nä yhtyi osastoon uutena jäsenenä John ja Mrs. Pesola, Anton ja Emma Ranta sekä Gabriel Silfvast. Terve tuloa järjestyneitten joukkoon. Nyrkkilehden toimituksesta sanoi itsensä irti Mrs. Aho; tilalle valittiin Mrs. Vick. Kirjallisuuskaupan järjestelyyn ja inventarion laatimiseen V. Lindbergin avuksi valittiin A. Aho. Soittokunnalle sääntöjä laatimaan soittajien avuksi valittiin Geo. Altman ja Peter Siitonen. Keskusteltiin peritäänkö Toverista ne myyjäisvoitot, jotka kuuluvat osastolle. Päätettiin lahjottaa ne Toverille. Soittokunta ilmotti olevan saatavana johtajan soittokunnalle, ja toveri Gabriel Silfvast valittiin yksimielisesti osaston soittokunnan johtajaksi. Soittajat ottakaapa huomioon nyt, kun soittokunnalla on kyvykäs johtaja ja vanhoja harjaantuneita soittajia, että liitytte soittokuntaan sillä nyt on hyvä tilaisuus harjotella. "Joukossa on hyvä lentää" kuten tavataan sanoa. Keskusteltiin myös lauluseuran perustamisesta. Jotkut olivat hyvin toivorikkaita sen menestymisestä koska paikkakunnalle on saapunut paljon uusia voimia. Niiden joukossa voi olla hyviäkin laulajia, joten seura voi menestyä hyvinkin. Toiset olivat entisten kokemusten perusteella epäilevällä kannalla sen menestymisen mahdollisuudesta, sillä edelliset yritykset ovat surkeasti epäonnistuneet. Eiköhän olisi viisainta, että jätettäisiin se erehdys tällä kertaa, tekemättä. On monta syytä miksi meillä ei menesty eikä edisty lauluseura, ja yksi pääsyitä on se, että osastolla on liian vähän toimihenkilöitä. Yksien ja samojen henkilöiden täytyy olla näyttelijöinä, laulajina, soittajina ja vielä muissa osaston toimissa. Näin ollen toimintavoimat tulevat liian kireälle ja on luonnollista, etteivät kaikki toimet voi edistyä. Päinvastoin, ei mistään tahdo tulla mitään. Mielestäni niihin voimiin nähden, mitä osastolla on käytettävänä, riittää kun työskennellään agitatsionityön, näyttelyseuran ja soittokunnan hyväksi. Osaston ja luokkataistelun etua silmälläpitäen on viisainta, että luovutte siitä ajatukseeta, että ensi torstai-illalla, t. k. 26 p:nä perustaisitte lauluseuran. Tappakaa se ennen syntymistä! Keskusteltiin olisiko tarpeellista olla varovaisempia uusien jäsenten osastoon liittymisestä, koska on näkynyt, että joihinkin osastoihin on yhtynyt lakonrikkureita j. n. e. Kävi selville, ettei meidän osastossa ole sellaisia jäseniä, joita vastaan olisi mitään muistuttamista. Jos tämä on saattanut jotakin väärinymmärrystä niissä jäsenissä, jotka hiljattain ovat liittyneet osastoon, niin saan huomauttaa, että keskustelu aiheutui ulkopuolisista syistä, eikä siitä, että tiedettäisiin jäsenistössä olevan epäkelvollisia henkilöitä. Keskusteltiin siitä, miten olisi saatava enempi jäseniä osastoon. Päätökseksi tuli, että itsekukin osaston jäsen tekee parhaansa ja agiteeraa työläistovereilleen osastoon liittymisestä ja kuinka tarpeellista on työläisten kuulua sosialistipuolueeseen. Osaston sunnuntaikoulu on ollut kesänaikana lakkauksissa, ja lapset olivat kysellect koska se alkaa toimintansa. Opettajiksi valittiin Mrs. Vick, Mrs. Aho ja Geo. Altman.

Ompeluseura on ollut kesälomalla kuukauden. Nyt se on taas alkanut toimimaan. Tavallinen työkokous on ollut ja ensi pyhäiltana sen toimesta on roimat iltamat. Riennämme sinne joukolla katsomaan mitä naisemme ovat hommanneet. Lauantai-illalla on varmaan myös jotakin ja käymme sielläkin.

Kirjeenvaihtaja.

CALIFORNIA

San Francisco

Postinkulku ja rahanlähetys Suomeen. Kaikille niille joilla on halu lähettää Suomeen omaisilleen tietoja, on tarpeellista saada tietää ne tiet mitä myöten ne tällä kertaa menevät. Punasen Ristin toimisto kaupungissamme, 30 Montgomery St., antaa pyydettäissä erikoiset siitä varten painetut paperit joihin merkitään lähettäjän ja vastaanottajan täydet osotteet sekä se asia minkä lähettäjä tahtoo lähettää. Asia ei saa olla muuta kuin puhtaasti perheasioita koskeva, kaikki liikeasiat ja sen tapaiset aivan syrjäytetään. Kirjotus täytyy olla englanninkielellä laadittu ja kahden tässä maassa syntyneen Punasen Ristin jäsenen suosituksella varustettu, jotka takaavat kirjottajan olevan lojaalisen tälle maalle. Punasen ristin välityksellä mence "kirje" tässä muodossa vapaasti Suomeen. Tätä välitystä voi helposti käyttää silloin kun on tärkeää asiaa omaisille Suomeen. Kirje on vain laadittava niin hyvällä englanninkielellä, ettei synny väärinkäsityksiä kun sen Suomessa lukee joku kielentuntija. Samalla myös voi mainita, että posti välittää rahoja Suomeen korkeintaan $20.00 kerralla pitäen huolen myös kuittien sinne lähettämisestä. Lienee melkein paras aika lähettää joulurahat Suomeen juuri nyt, sillä parempi on tehdä se ajoissa jotta joutuvat perille jouluksi.

Raitiovaunuonnettomuuksia. Fillmore kadun kaapelivaunu joutui pois raiteilta ja mennä hyristi seitsemän katuväliä omavaltaisesti mäkeä alas, täynnä ihmisiä. Sekasorto oli kamala ja kun vaunu lopulta kaatui kyljelleen santakasaan mailmannäyttelykentän luona, korjasivat ambulanssit kymmenkunta ihmistä sairashuoneisiin. Samoin aikaseen aamulla ajoi katuvaunu "scavenger" (likoja korjaavan) vaunun päälle, jolloin yksi miehistä putosi alas vaunusta päälleen ja kuoli paikalla sekä toinen sai arveluttavia vammoja.